

MŪSU LIETUVA

NR.17(1652) SEMANÁRIO · 1980 M. GEGUŽĖS – MAIO 1 d. 8,00 Cr. · Rua Juatindiba, 20(28) Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, tel. 273-0338 -

ŠEIMA

yra socialinė, visuomeninė,
bet kartu ir labai privati ir intymi institucija.
Kaip kiekviena institucija,
šeima yra reikalinga globos,
puoselėjimo, ugdymo ir tobulejimo.
Šitame procese gali padėti viena kitai
draugiškos šeimos ir organizacijos . . .
Lietuviai galėtų imtis konkrečios misijos
gairinti ir stiprinti šeimos ryšius;
įvairiomis progomis susirinkdami draugėn
tos šeimos visos generacijos;
tą dieną visi kartu dalyvauti pamaldose bažnyčioje,
praleisti dieną šventiškoje
ir šeiminiškoje jaukioje nuotaikoje . . .
Lietuvių tautoje šeima,
kaimas ir parapija
yra praktiškai bendrą malda
gegužės mėnesio pamaldomis
ir spalio mėnesį – rožančiumi.
Tradicijos,
geri papročiai,
kultūra ir religija
išlaiko šeimą gyvą
ir kovingą savo siekimuose.

(Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos pasisakymas).

Gegužis yra šeimos vienybės mėnuo

Lietuvos laisvinimas mūsų akimis

Lietuviai smarkiai priešinosi rusams ir Lietuvoje, ir išėjvijoje. Romas Kalanta paaukojo savo gyvybę už laisvę.

Vasario 16 proga mes pagerbiame tuos, kurie paaukojo savo gyvybę ir darbus. Ar ne laikas minėti tuos, kurie išgarsina Lietuvos vardą laisvajame pasaulyje?

Sibire, psichiatrinėse ligoninėse daug lietuvių vargsta. Jie kovoja už Lietuvos laisvę – religinę ir politinę. Tokie yra: Nikolė Sadūnaitė, Viktoras Petkus, Balys Gajauskas ir kiti. Dar yra daug nežinomų. Ar mes juos pakankamai gerbiame? Ar jie siekia ne to paties tikslo, kaip

ir mes?

Yra malonu klausytis paskaitininkų, kurių temos išreiškia žmonių galvoseną prieš 62 metus, bet greitai neliks tokių žmonių, kurie galės to laiko tema kalbėti.

Jaunimui nusibosta klausytis tų paskaitų, kurios bando iškelti tą patį lietuvišką jausmą, ryškiai pastebimą tuoj po karo. Lituaništinėse mokyklose jau esame išmokę istoriją.

Reikia mokėti ir vertinti istoriją, bet ar ne laikas stebėti kas dabar vyksta pasaulyje ir matyti kas darytina padėti Lietuvai dabartinėje politinėje padėtyje?

Mes negalim būt užsidarę sa-

vuose reikaluose. Jeigu tokie būsim, negalėsim išreikšti savo užmojų.

Kanados Lietuvių Komitetas žmogaus Teisėms Ginti atkreipia dėmesį ir kitataučių į pavergtą Lietuvą. Pasaulis šitokiam darbui pritaria, ir mes tuo būdu ne tik padedam tiems kaliniam, bet ir Lietuvos vardą garšinam.

Kitos organizacijos, pvz. ateitininkai, skautai, šauliai ir t. t., yra senos ir atvežtos iš Lietuvos. Jos taip pat reikalingos, nes nesikeisdami. Jeigu jaunimas yra ateitis, tai jam reikia būt pasiruošusiam ją sutikti. Dėlto

(nukelta į 6-tą psl.)

SEMANARIO
MŪSŲ
LIETUVA
"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 28 · Parque da Moóca · CEP 03124
São Paulo · Brasil Caixa Postal, 44 21 · CEP 01000
Diretor Responsavel: VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: STANISLAO ŠILEIKA
Redige Equipe Editorial · Fone: 273-0338

Metinė prenumerata Brazilijoje iki liepos mėnesio Cr\$ 3.000,00 Atskiro numerio kaina Cr\$ 8,00
Prenumerata paprastu paštu užsieni: 18 Dol. Į P. Ameriką oro paštu: 20 Dol.
Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 25 Dol. Į tolimus kraštus 30 Dol.
GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$ 3.000,00 Vieno Numero GARBĖS LEIDĖJAS Cr.1.500,00
Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anunėios) mokami už skilties (Coluna) centimetrą po Cr.50,00
Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako Rašiniai grąžinami tik autorui prašant.
Straipsnius ir Korespondencija Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leideju nuomonę.
Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti "STANISLAO ŠILEIKA" vardu.

KAD LIETUVA ATGAUTŲ LAISVĘ
MALDOS IR ATGAILOS DIENA

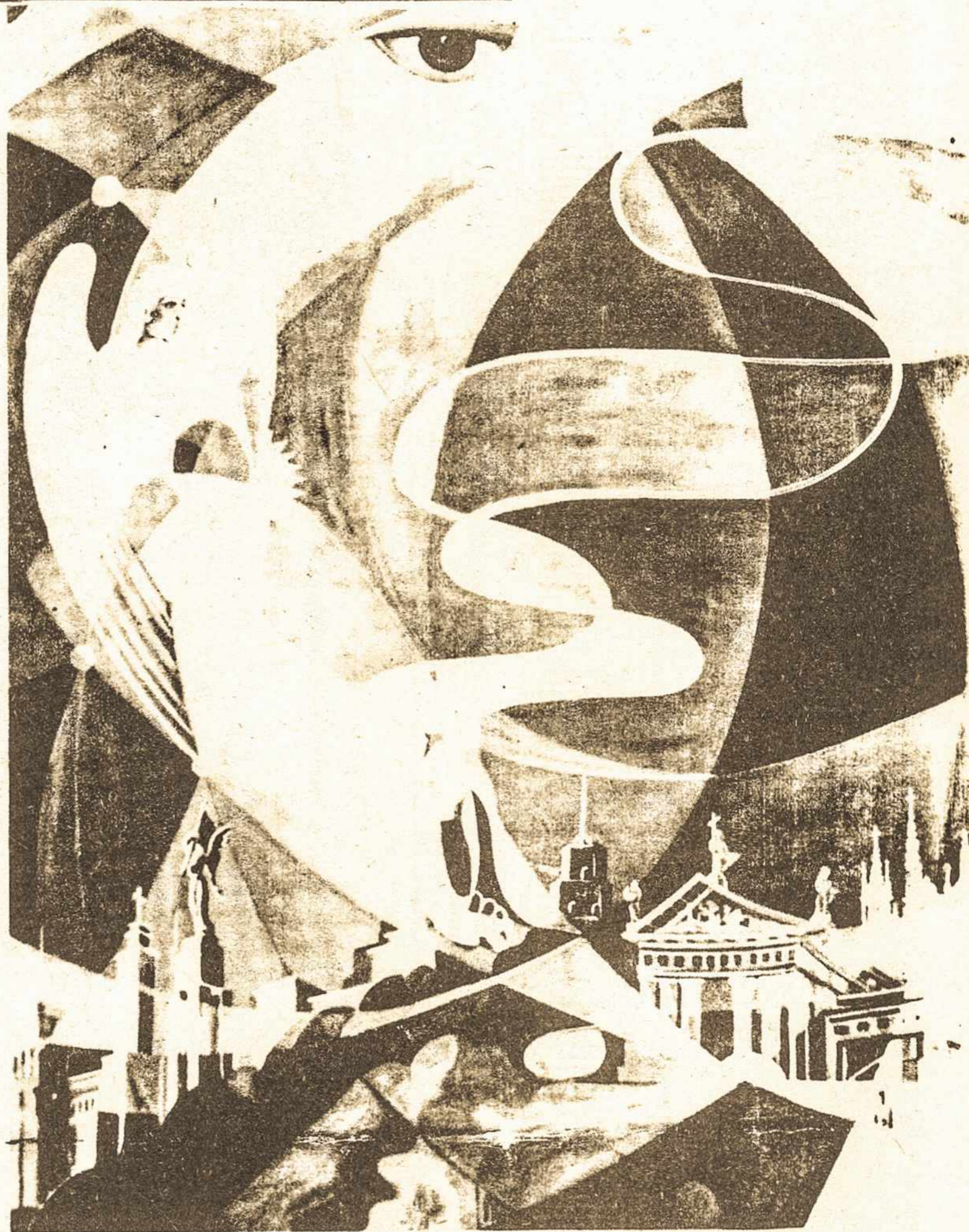
Kai 1917 m. spalio 7d. Rusija paplūdo krauju, revoliucijos slibinui spjaudant neapykantos ir nukrikščioninimo ugnimi, Viešpats Dievas po šešių dienų siuntė Nekalčiausiąją Mariją, kad Ji, kreipdamasi į Portugalijos Aljustrelio tris piemenėlius, visų mūsų paklaustų, ar sutiktume pasiaukoti Dievui ir noriai prūmtume kentėjimus, atsilygindami už Aukščiausiąjį žėdžiančias žmonių kaltes.

Vėliau Švč. Marija prašė mūsų visų pamaldumo Nekalčiausiai Jos Širdžiai, kad būtų išgelbėtos kaltėse besimurdančios sielos ir žemėje įsiviešpatautų taika. Deja, šis Jos prašymas nebuvo išgirstas ir sekė Jos pramatyta bausmė: pasaulis už nesuskaitomus nusikaltimus buvo nubaustas karu, badu, Bažnyčios persekiojimu.

Norėdama sustabdyti užsipelnytas bausmes, Švč. Marija, kalbėdama Liucijai, prašė geros valios žmonių paaukoti Rusiją Jos Nekalčiausiai Širdžiai ir priimti pirmaisiais mėnesių šeštadieniais atsiteisinimo Komuniją. Rodos, taip nedaug Ji prašė: kalbėti rožančių, atlikti išpažintį ir priimti atsiteisinimo Komuniją atsilyginant už nedėkingų žmonių įžeidimus. Už tai Ji pažadėjo Rusijos atsivertimą ir laisvą, našų Bažnyčios apaštalavimo laikotarpį. Priešingai, — "pikta propaganda skleis savo klaidas visame pasaulyje, keldama karus ir Bažnyčios persekiojimą . . . Kai kurios tautos bus sunaikintos."

Kovojantieji pavergtosios Lietuvos žmonės gerai supranta dangiškosios Motinos raginimus: nepaisydami persekiojimo ir įkalinimo, sudeda prie Jos kojų gyvo tikėjimo aukas. Vienos Kard. Pranciškus Koenig "Kryžių žemės" knygos pratarmėje pažymėjo: "Ryžtingi Lietuvos žmonės turi kentėti dėl religinio lojalumo, nes kaip kartą rusas pasakė, kas nori išgyventi tikrąją krikščionybę, turėtų aplankyti Lietuvą".

Gerai, kad vakaruose atsimenama pavergtoji Lietuva ir dedamos pa-

Dail. Jurgis Juodis - MALDA UŽ TĖVYNĘ, IR TREMTINIUS

stangos priminti pasauliui, kad ji, nors ir pavergta, tebeegzistuoja ir laukia kada nukris vergijos pančiai. Tačiau neturėtume atsilikti nuo mūsų tautos išpažinėjų ir kankinių: mūsų pareiga — belstis į amžinosios Tiesos duris, tik ne jžūliais reikalavimais, o dvasinių įsipareigojimų aukomis.

Pirmieji mėnesio šeštadieniai — mūsų Lietuvos išsilaisvinimo laukas. Kai įtakingi politikai mūsų reikalus

nutyli, motiniška meile prabyla Marijos Nekalčiausioji Širdis, kuriai 1951 m. mūsų vyskupai paaukojo Lietuvą. Ji prašo atsiteisti už nesiliaujamus ateistų įžeidimus pirmųjų mėnesių šeštadienių išpažintimi, šv. Komunija ir ir nors 15 minučių rožančiaus paslapčių apmąstymu, palaikant su Ja dvasinį ryšį. Tai tiek nedaug: to laiko neužtektų parašyti rimto, išsamaus laiško senatoriams ar parlamentarams. Tuo tarpu už šias pastangas garantuojama mūsų aukščiausių troškimų išpildymas:

— Jei mano reikalavimai bus išpildyti, Rusija bus atversta ir bus taika.

Lietuva ir jos vaikai kenčia, šaukiasi mūsų pagalbos. Po kančios tačiau visuomet ateina Prisikėlimas.

1917 m. gegužės 13 d. Švč. Marijos pasakyti nuoširdūs žodžiai: "jūs turėsite daug kentėti, bet Dievo malonė jums padės ir duos reikalingų jėgų — tesuburia mus gegužės 13 d. Viešpaties šventovėse su maldos ir atgailos aukomis.

Kun. J. Kuzmickis

Savaitei bėgant...

Alf. D. Petraitis

Jeigu nori sunaikinti tautą — atimk jai kalbą. Šiuo principu remiantis jau daugelį kartų mūsų tautos priešai kėsinosi naikinti Lietuvą.

Mes gynėmės per amžius. Gynėmės, kaip Prūsijos lietuviams mėgino uždrausti lietuvių kalbą. Tuo laiku mūsų žymieji lietuviai kalbėjo: "Kalba yra Dievo dovana tautai. Atimti jai kalbą reiškia vagystę, plėšikavimą".

Vėl prabėgo laikas ir lietuviams buvo brukama rusiškos raidės. Buvo sakoma: "Galima lietuviškai rašyti, ką tik norite. Tačiau... reikia rašyti rusiškais raidėmis". Vėl gynėmės ir aiškinome: "Mūsų kalbai netinka tie jūsų ženklai. Neišreiškia tinkamai garų".

Vėl prabėgo laikas. Dabar jau sakoma, kad galima kalbėti lietuviškai, bet jeigu rašai doktorato darbą, tai jis turi būti rusų kalba parašytas. Lietuvoje turi būti rusų kalba rašoma. Pakartojau: L i e t u v o j e. Gali kas paklysti ir pamanyti, kad kur tai Rusijoje. Ne, dar kartą sakau, Lietuvoje.

Mūsų priešai gerai žino, kad tik išnaikinus lietuvių kalbą, nereikės mūsų vežti į Sibirą. Mes patys išnyksime. Nereikės mūsų persekioti, su policija gaudyti. Neleisk lietuviui kalbėti savo kalbą, tik to tereikia, visa kita bus atlikta.

Tautybės išlaikymo ženklas yra kalba.

Todėl mes visur, kur tik gyvename, kuriame savo laikraščius, rašome knygas, steigiam lietuvių kalbos mokyklas.

Jeigu šiaandien turime daug jaunimo gerai kalbančio lietuviškai, tai nuopelnas tų pasiaukojusių mokytojų, kurių gera dalis šiandien jau Amžinybėje. Jų šiandien beveik niekas neatsimena. Kiti jau susenę, likę beveik užmiršti. Ką gi jie nebuvo daktarai, inžinieriai, advokatai, jie praleido gyvenimą tiktai kaip "paprasti mokytojai". Juos labai lengvai užmirštame. Šiaandien sutikę net aciū nepasakome. O kaip tik jų dėka šiandien mūsų jaunimas ir jų dalis tėvų puikiai kalba lietuviškai.

Prieš kurį laiką Brazilijos Lietuvių bendruomenė sukviėtė susidomėjusius švietimo reikalu pasitarti, kaip šiemet pravesime lietuvių kalbos pamokas pas mus. Buvo paskelbta spaudoje, pranešta, pakviesta ne tik vaikai. Mažiukams kartais sunkoka atvykti į pamokas, ypač kai tėvai jų ten nenori vežti. Buvo pakviesti ir suaugę, kurie jau patys gali atvykti. Paskirtoji diena atėjo... ir praėjo..

LIETUVIAI

A.D.P.

PIETŲ AMERIKOJE

Argentinos lietuvių veikla

Visus jungia ir veiklai vadovauja Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba

Argentinos lietuviai visą savo veiklą derina per bendrą viso krašto tarybą, pavadintą Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba (ALOST). Taryba jungia visas lietuviškas patriotines organizacijas ir spaudą, derina jų veiklą, ruošia tautines šventes, prisideda prie Pietų Amerikos kongresų rengimo. Kiekviena organizacija taryboje turi po du atstovus. Kasmet renkama tarybos valdyba, kuri vadovauja visai tarybos veiklai. Kas mėnesį pastoviai vyksta susirinkimai ir pasitarimai apie visą lietuvių veiklą.

Šiuo metu ALOS Taryba susideda: iš pirmininko J. Mičiudo, vicepirm. K. Kliugos, sekr. T. Simanausko, prosekret. kun. A. Steigvilo, išd. A. Burbos. ALOS Tarybai priklauso šios draugijos ir vienetai: Argentinos Lietuvių Centras, Argentinos Lietuvių Susivienijimas, Aušros Vartų parapija, Argentinos Lietuvių Sąjunga, Argentinos Lietuvių Mergaičių ir Moterų Draugija "Birutė", Lietuvai Išlaisvinti Centras, Mindaugo Lietuvių Katalikų Draugija Berisse, Rosario Lietuvių Bendruomenė, Senelių Židinys, švietimo komisija ir katalikų laikraštis "Laiukas".

Pagrindinis ALOS Tarybos darbas yra lietuviškos kultūros

Neklauskite, kiek atėjo šiemet į lietuvių kalbos pamokas. Niekam nėsakę ateikite pasidairyti šeštadienį ir pažiūrėkite, kiek vaikų lanko lietuvių kalbos šeštadienines pamokas.

Atrodo, kad nereikės niekam drausti kalbėti lietuviškai... Mes turime laiko, turime patalpas, turime mokytojų, galime laisvai eiti į pamokas, turime net gerų vadovėlių tik neturime jokio noro mokytis lietuviškai.

palaikymas, jos nuolatinis ugdyimas ir lietuvių tautos reikalų gynimas. Šiuos tikslus ALOST vykdo per savo pastovius posėdžius, kuriuose yra svarstomi svarbiausi kolonijos reikalai, kaip bendrų švenčių ruošimas, švietimas, lietuvių tautos vardo kėlimas vietinėje spaudoje, savo teisių gynimas, lietuvių tautos laisvės kovos rėmimas.

Šiai veiklai išvystyti darbas yra atliekamas šiose srityse: jaunimo, politikos, švietimo, švenčių ruošimo. Kiekvienoje sekcijoje darbas atliekamas savarankiškai, bet visuomet su tarybos pritarimu. Ypatingo dėmesio susilaukia tautinių švenčių paruošimas, kuriame aktyviai dalyvauja visa taryba — visos draugijos. Lygiai veikiama, kai ruošiami Pietų Amerikos kongresai savame krašte.

Per ilgą metų eilę ALOS Taryba yra užmezgus santykius su Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. Šių santykių glaudus palaikymas davė ALOS Tarybai naujų impulsų bei kultūrinių laimėjimų. Pavyzdžiui, PLB atsiuntė Argentinon dainininkų su koncertais, švietimo žinovų — kalbininką A. Klimą, mokytoją Tamulionytę su paskaitomis bei kursais. Iš Argentinos buvo nuvykę mūsų jaunimo atstovai į abu pasaulio lietuvių kongresus Š. Amerikoje, suruošė Argentinoje III PLJK stovyklą su PLB pagalba, buvo pakviesta koncertuoti jauna solistė Adriana Jocyte ir paskutiniu metu Argentinos "Žibučių" dainos vienetas.

Argentinos lietuvių kultūrinę veiklą galima būtų suskirstyti į šias pagrindines sritis: lietuvių

(nukelta į sekantį psl.)

LIETUVIAI P. AMERIKOJE

kalbos, papročių ir tradicijų išlaikymas bei pagyvinimas. Lietuvių kalbą stengiamasi palaikyti per lietuviškas šeštadienio mokyklėles, kuriomis rūpinasi draugijos su švietimo komisijos pagalba. Lietuviški papročiai palaikomi per lietuviškus sambūrius, lietuviškus šokius ir dainas, kurie atliekami draugijose parengimų metu. Lietuviškos tautinės ir religinės tradicijos palaikomos ruošiant bendrai tautines šventes bei dalyvaujant religinėse šventėse, kaip draugijų metinėse, Velykų šventėje.

Religinio veikimo centras yra marijonų Aušros Vartų lietuvių parapija, kuri per 40 metų išvarė gilia vagą. Marijonai ne tik atlaiko lietuviškas Mišias sekmadieniais, bet taip pat pastoviai lanko trijų lietuviškų kolonijų tikinčiuosius su pamaldomis, su Gavėnios rekolekcijomis. Be to, gegužės, birželio ir spalio mėnesiais Aušros Vartų šventovėje, Avellanedoje, yra kasdien laikomcs pamaldos lietuvių kalba.

Švietimo srityje atsakingą darbą atlieka švietimo komisija, kuri parūpina šeštadienio mokykloms mokytojus, mokymo priemones, pamokas bei stengiasi palaikyti nuolatinius ryšius su PLB švietimo komitetu. Šiuo metu jos iniciatyva yra ruošiamas ispanų-lietuvių kalbų žodynas.

Lietuvių jaunimo veikla didžia dalimi priklauso paskiroms draugijoms, bet bendra veikla atitenka Jaunimo Sąjungai, kuriai dabar vadovauja Gracielė Morkūnaitė su nauja valdyba. Jaunimo Sąjunga išleidžia savo neperiodinį laikraštėlį, derina bendrą veiklą, palaiko ryšius su kitų kraštų lietuvių jaunimo sąjungomis, organizuoja vasaros stovyklas, prisideda prie bendrų švenčių ir kongresų organizavimo.

Politinė veikla didžia dalimi atitenka Lietuvai Išlaisvinti Centriui, kuriam vadovauja Zef. Luknevičius. Visa politinė veik-

la yra derinama su ALOS Tarybos gairėmis, prisitaikant prie vietos sąlygų. Politinei veiklai prie ALOST yra paskirtas Leonardas Sruoga.

Pietų Amerikos lietuvių kongresams ruošti yra renkama speciali komisija, kuri imasi atsakomybę už kongresą savame krašte arba stengiasi paruošti tinkamą dirvą dalyvauti kongrese kitame krašte. Sekantis Pietų Amerikos lietuvių kongresas, jau trečias iš eilės, sekančiais metais įvyks Argentinoje. Jame dalyvaus visų Pietų Amerikos kraštų lietuvių delegacijos ir svečiai iš JAV bei Kanados.

Toks bendras darbas vienoje ALOS Tarybos šeimoje labai palengvina įvykdyti užsibrėžtus tikslus lietuvių kultūros išlaikyme, jos puoselėjime ir lietuvių tautos laisvės atgavimo akcijoje. Šie abu tikslai yra nuolat siekiami įgyvendinti ir per Pietų Amerikos lietuvių kongresus pagilinami, kad visi kartu bendroje lietuvių išeivių šeimoje galėtume tų tikslų įgyvendinimo siekti. K. A. S.

VENECUELOJE

PRIEŠVELYKINĖS REKOLEKCIJOS

Kun. Mečys Burba SDB

Nuotr. Zavadzkiénės

"Nors ir labai retai, tačiau ir mums tenka išgyventi malonesnias dienas ir valandas", rašo korespondentas iš Venezuelos. Ir štai dėl ko.

Kovo 23 iš Romos į Kolombiją nuvyko kun. Mečys Burba, salezietis, ten pakviestas kun. M. Tamošiūno pravesti lietuviams rekolekcijas. O iš ten su tuo pačiu religiniu patarnavimu aplankė ir Venezuelą, pakviestas kun. Ant. Perkumo. (Buvo kviečiamas ir Brazilijon; tačiau, pirmą kartą, nesijautė galįs tiek daug apžioti; o, be to, turi daug darbo ir namie, kaip lietuvių saleziečių centro direktorius Frascati-Romoj). Kolombijoje pravedė susikauptimą Medelline, Barrinquilléje ir Bogotoje. Ypač Bogotoje gyvai pasireiškė Lietuvių Katalikų Moterų komitetas, kuris gražiai suruošė rekolekcijų eigą.

Venezueloje rekolekcijas laikė Valencijoje, Maracay ir sostinėje – Karake

Po kiekvieno rekolekcinio pokalbio sekė klausimai, į kuriuos kun. Burba atsakinėjo. "Ypač įdomūs ir svarbūs buvo jaunimo klausimai, kurie lietuvių jau gimusių svetimuose kraštuose, problemas; nes jų tėvynė jau skaitosi šalis, kurioje jie gimė, bet gerbdami savo tėvų gimtąją žemę, myli Lietuvą, ja rūpinasi ir siekia jai laisvės", rašo korespondentas.

J. A. VALSTYBĖSE

Bendruomenės veikėjų konferencija įvyko Detrote kovo 22-23 d.d. Dalyvavo PLB, JAV LB, Kanados LB, Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdybų nariai. Iš Kanados dalyvavo: J. R. Simanavičius, G. Petrauskienė, J. Kuraitė, V. Stanevičienė, M. Chainauskas, Alf. Balnis, L. Beržinytė, Algis Šeškus, Zita Bersėnaitė, J. Šeškutė. Pranešimus padarė JAV LB pirm. inž. V. Kutkus, KLB pirm. J. R. Simanavičius, KLJS pirm. L. Beržinytė, V. Kleiza, G. Aukštuolis ir kt. Pranešimai lietuvių dabartinę Bendruomenės veiklą įvairiose srityse, jaunimo kongresą, Pasaulio Lietuvių Dienas ir t.t. Sekančias Pasaulio Lietuvių Dienas nutarta rengti Čikagoje. Apie lituanistikos katedros steigimą pranešimą padarė L. Rastavičius. Rasta, kad pigiausias universitetas tam reikalui būtų Kalifornijoje, Los Angeles mieste. Nutarta šį klausimą studijuoti toliau. Apie "Pasaulio Lietuvio" leidybą kalbėjo jo red. R. Sakadolskis. Taip pat aptarti VI tautinių šokių šventės reikalai.

● Būki tylus, ir žmonės manys, kad esi filosofas (Lotynų posakis).

LIETUVIAI PASAULYJE

Lietuvos vardas katedroje

Pamaldose už Lietuvą dalyvavo 1500 asmenų

Jo Eminencija kardinolas GERARD EMMET CARTER, Toronto arkivyskupas, priima lietuvių dovana (dail. T. Valiaus paveikslą) savo katedroj, kur š. m. kovo 30 dieną pasakė pamokslą pamaldose už Lietuvą. Iš kairės: L. Murauskienė, Toronto katedros rektorius kun. K. M. Robitaille, kardinolas ir jo sekretorius kun. A. J. Boissonneau, kurie taip pat dalyvavo pamaldose
Nuotr. J. Bakevičiaus

Kovo 30, Verbų sekmadienį, 2.30 v. p. p., Toronto katalikų katedroje buvo surengtos pamaldos, prisimenant 40 metų trunkančią Lietuvos priespaudą ir meldžiant jai laisvės. Pusvalandį prieš pamaldos pradėjo rinktis lietuvių organizacijų atstovai su vėliavomis, jungtinio choro nariai bei įvairių tarnybų pareigūnai. Nustatytu laiku katedra buvo pilnutėlė maldininku ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų vietovių — Hamiltono, St. Catharines, Londono ir kt. Įėjus katedron procesijai, kurioje dalyvavo 15 kunigų su kardinolu Carteriu, pasigirdo jungtinio choro giesmė, kuri skambėjo didingai. Atėjus procesijai prie altoriaus, prasidėjo pamaldos: koncelebracinės Mišios, daly-

vaujant dvylikai lietuvių kunigų ir prel. J. Tadaraukui.

Po atitinkamų Šv. Rašto skaitymų, prabilo Toronto arkivyskupas kardinolas Gerald Emmet Carter, įvadinį žodį tarus kun. J. Staškui. Kardinolas priminė, kad šiuo metu pasaulis liūdi Salvadore nužudyto arkivyskupo Romero, kuris tapo jėgos siautėjimo auka. Panašios jėgos auka buvo ir Lietuva prieš 40 metų. Šiais metais tokio smurto auka tapo ir Afganistanas. Sovietiniams tankams svarbesnė yra nafta negu žmonės ir jų laisvė. Lietuva yra katalikiškas kraštas, prieš II D. karą turėjęs 85,5% katalikų, o ir likusi gyventojų dalis buvo tikintys krikščionys, išskyrus žydus. Sovietinė okupacija, paremta fizine jėga, įvedė dvasinę prie-

spaudą. Daugelis lietuvių atsidūrė kalėjimuose, bet krikščionims tai nieko naujo — kalėjime sėdėjo ir šv. Paulius, ir daugelis kitų kovotojų už savo tikėjimą. Krikščionių ginklas yra dvasinė stiprybė, kurios lietuviams netrūksta. Ir šios pamaldos tebūnie įnašas į dvasinę kovą prieš smurtą. Pagrindinė jūsų atrama yra dvasinė stiprybė vedanti į laimėjimą. Išeivijos pareiga yra padėti savo persekiojamiems broliams bei sėms Lietuvoje. Nešiokite savo tėvynę širdyje kaip brangenybę — baigė kardinolas Carteris.

Tokias mintis dėstė kardinolas kondensuotame savo žodyje. Po pamokslų jis sekė tolimesnę pamaldų eigą, ypač aukojimo maldas, kurios buvo skaitomos angliškai. Aukų nešėjai atėjo prie altoriaus nešini miniatūriū lietuvišku kryžiumi, palmėmis, "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika", vandeniu ir vynu. Visa tai buvo sudėta ant altoriaus.

Šv. Rašto skaitymus atliko — Vyt. Bireta, E. Gudinskienė, J. R. Simanavičius. Aukojimo maldas, pritaikytas kiekvienai atnašai, skaitė dr. J. Čuplinskienė

Didingai skambėjo giedojimas jungtinio choro, kurį sudarė chorai — Lietuvos Kankinių parapijos, Hamiltono Aušros Vartų, Prisikėlimo ir "Aro" Diriguojamas V. Verikaičio, St. Gallevičiaus ir D. Deksnytės-Powel, jis puikiai atliko keletą lietuviškų giesmių. Vargonavo J. Govėdas.

Baigiant pamaldas, kardinolui buvo įteikta dovana — dail. T. Valiaus paveikslas Padėkojės už dovana, kardinolas suteikė palaiminimą lotyniškai. Tada išsirikiavo baigiamajai procesijai gausios organizacijų vėliavos. Pasigirdo visų dalyvių giedamas Lietuvos himnas. Juo baigtos šios didžiai išpūdingos pamaldos, surengtos Kanados Lietuvių Katalikų Centro, kuriam pirminkauja Vyt. Bireta.

Pamaldose dalyvavo gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzi-

(nukelta į sekantį psl.)

LIETUVOS VARDAS KATEDROJE

Jo Eminencija kardinolas GERALD EMMET CARTER, Toronto arkivyskupas, sako pamokslą pamaldose už Lietuvą Toronto katedroje š.m. kovo 30 d., dalyvaujant 2500 lietuvių
Nuotr. J. Bakevičiaus

nas, KLB pirm. J. R. Simanavičius, evangelikų kun. A. Žilinskas, įvairių organizacijų vadovai ir plačioji visuomenė. Visa tai rodė, kad Kanados lietuviai yra vieningi kovoje už religinę ir tautinę Lietuvos laisvę.

Pamaldų proga buvo dalinamos sąlankos (brošiūros) anglų kalba ir "KLB Kronikos" angliškai vertimai su mintimi, kad lietuviai tai perduotų savo bičiuliams kanadiečiams, nes tai pagrindinė informacija apie religinę būklę Lietuvoje.

Tuo būdu Tikinčiosios Lietuvos Diena, kuri pirmąjį kovo sekmadienį buvo minima visose lietuvių parapijose, buvo vainikuota bendromis pamaldomis už Lietuvą.

Tėviškės žiburiai

Į Kanados Lietuvių Katalikų Centro kvietimą jungtis bendron maldon už persekiojamus tikinčiuosius Lietuvoje Tikinčiosios Lietuvos Dienos proga

atsiliepė ir Toronto vyskupas pagalbininkas A. M. Ambrosic, kuriam pevestos etninės parapijos ir centrinė Toronto miesto dalis. Savo atsiliepime šis vyskupas rašo: "Dėkoju už Jūsų laišką š.m. vasario 11 d. Jaučiu gilią užuojautą daugeliui Jūsų tautiečių, kurie taip ilgai kenčia už savo ištikimybę Dievui ir žmonėms, kurių tarpe Jis leido gyventi. Visi mes turėtume būti nepaprastai dėkingi už jų tikėjimo liudijimą ir už jų drąsų priešinimąsi blogiui, nes tuo jų pavyzdžiu ir mes stiprėjame. Dėl prašymo, kad būtų meldžiamasi už persekiojamus brolius Lietuvoje mano srities šventovėse, kurios yra man patikėtos, turiu pasakyti, kad jaučiu tam tikrą nepatogumą. Jį sudaro išskyrimas vienos tautos, nors lietuviai yra kentėję daugiau nei daugelis kitų. Be to, gana vėlai pasiekė mane Jūsų laiškas su minėtu prašymu." Toliau vysk. Ambrosic paaiškina, kad netru-

kus su savo taryba svarstė klausimą persekiojamų tautų už Geležinės Uždangos ir bandys rasti bendrą formą maldai už visas persekiojamas tautas.

CBC radijas kovo 30, sekmadienį, 9.05 v.v., transliavo programą apie pagrindžio tikinčiųjų Bendrijos Sov. Sąjungos valdomuose kraštuose. Programon buvo įjungtos giesmės, rekorduotos Sov. Sąjungoje ir kituose kraštuose, įskaitant Lietuvą, ir atitinkami skaitymai. Programą paruošė Vera Blackwell, ateivė iš Čekoslovakijos, radijui pritaikė John Reeves, komentatorėmis buvo Vera Blackwell ir Valve Andre, estų aktorė.

Tėviškės žiburiai

LIETUVOS LAISVINIMAS

MŪSŲ AKIMIS

reikia susipažinti su dabartinio pasaulio reikalais ir padėti.

Mūsų veiksniai mažai ką atliks, jeigu kitataučiai nebus jų paveikti. Lietuviai išeivijoje nėra pakankamai pajėgūs tą darbą atlikti. Reikia eiti kartu su estais, latviais ir kitais, kurie yra rusų priespaudoje.

Dideliais skaičiais galim Kanados valdžią paveikti. Kanados ir kitų valstybių valdžios daug daugiau gali atlikti, negu keli tūkstančiai lietuvių. Bet kažkodėl vengiam dalyvauti politinėse Kanados partijose.

Nesuprantu kodėl šitaip yra. Mūsų valdžia, ypač rinkimų laikotarpyje, labai domisi etninių grupių veikla. Kodėl mes tuo nepasinaudojam? Kitos tautos tuo pasinaudoja ir yra daugiau pasiekusios. Jie nėra dideli laimėjimai, bet yra pradžia. Mes negalim norėt per daug iš karto.

Bet negalim likt vien su praėjimais. Lietuva tokiu būdu niekad nebus išlaisvinta. Jos vardas nebus išgarsintas, jos padėtis nebus suprantama. Vasario 16 minėkim tuos, kurie dirba už Lietuvos išgarsinimą ir laisvinimą.

Virginija Kuraitė

EM PORTUGUÊS NR.7 (36)

Suplemento de
MŪSŪ LIETUVA NR.17 (1652) 1980.V.1

CRÔNICA LOCAL E DO MUNDO

O novo presidente da Federação "Ateitis" Juozas Laučka enviou-nos uma carta. Cumprimenta todos os participantes da organização "Ateitis" e promete enviar um orientador para acampamento do ano do jubileu.

Este ano completam-se 70 anos da fundação desta organização católica e 30 anos de sua fundação no Brasil.

S.S.

O Curso noturno de lituano já terminou o primeiro mes do semestre. As aulas são dadas às quintas-feiras à noite das 20 às 22 hrs.

Este ano começa o estudo da história da literatura lituana. Os alunos tem de saber falar o lituano. Mais informações pelo telefone: 65-3286 /Petraitis/.

N.R.

ITÁLIA — Em 1979 começou a ser editado a revista "Ponto-Baltico". Esta revista recebe o financiamento de Fundo Europeu Dragan. Entre os membros da redação internacional está a profra. dra. Marija Gimbutas.

A revista se interessa de culturas e línguas de vários países, tais como Grécia, Albania, Bulgaria, Jugoslavia, Romenia, Hungria, Austria, Checoslovakia, Polónia, Lituania, Letonia, Estonia e Finlândia.

HANOI — VIETNAM — A novela de Jonas Avyžius "Sodybų ištuštėjimo metas" O tempo de esvaziamento das aldeias/ foi editado em Hanoi. A novela foi traduzida pelo crítico literário Le Shon que mora no Vietnam. Ele também escreveu a introdução.

BRASIL — MEC — Fundação Nacional de Material Escolar editou o Atlas Histórico Escolar. Para os lituanos esta edição é particularmente interessante pelos mapas históricos onde aparece a Lituânia antiga. Os autores do mapa são: Carlos de Carvalho, Therezina de Castro e Carlos Goldemberg. Seria desejável que os nomes de cidades da Lituania fossem escritos em lituano. Por ex. atualmente não se usa mais Vilna, e sim Vilnius—cidade capital da Lituania. Também não é mais Kovno, mas Kaunas. O rio Nemunas está marcado, porém sem nome. Shali - deveria ser Šiauliai. Memel — é atualmente Klaipėda.

Em todo caso é um trabalho interessante e merece ser lido. As observações anotadas são as vezes incorretas devido à falta de material; ou a material usado de fontes de lingua russa.

Interessantes mapas dos últimos tempos e as mudanças da II Guerra Mundial, dão ideia de como a Europa mudou no transcorrer dos anos.

EEUU CHICAGO — O reitor do Instituto Pedagógico de Lituania dr. Jonas Fačkauskas está revisando os programas do curso de língua lituana por correspondência. A duração do curso é de três anos. Também existem cursos normais. O atual diretor dos cursos, Antanas Dundulis, e seus auxiliares dão aulas para 40 estudantes, formados nos cursos superiores de lituanística. O diploma conseguido após dois anos de estudos dá direito a lecionar o idioma lituano nas escolas primárias. O diploma do curso completo prepara os estudantes para o ensino de lituano nas escolas superiores.

O curso inclui também aulas de pedagogica e um estágio de três meses nas escolas de lituano.

Em junho de 1980 realizar-se-á em Chicago o Festival Internacional de Dança Folklorica Lituana. Prevê-se aproximadamente 2000 dançarinos e acerca de 15000—16000 espectadores. Participará também o conjunto "Nemunas" do Brasil.

Nesta ocasião os jovens brasileiros participantes do Festival, poderão conhecer várias cidades da America do Norte e visitar famílias lituanas.

I.P.

CURSO

AUDIOVISUAL

DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA

C P 4421 01000 S. Paulo SP

MARIA GIMBUTAS
ARTE FOLCLÓRICA
LITUANA

Tradução de R. Steponaitytė

ORATÓRIOS DE MADEIRA COM
COBERTURA

Um oratório com cobertura lembra a árvore da vida. Na arte folclórica o motivo de planta tinha habitualmente a forma de um triângulo ascendente com a ponta afilada, como a do pinheiro ou de um broto que rebenta da terra (Fig. 124)

Podemos visualizar estes oratórios como plantas crescendo verticalmente. Em sua forma eles não distam muito de árvores e flores, às vezes de várnicas copas, conforme vimos em canções folclóricas já citadas. Não há oratórios semelhantes, com telhados de vários andares, nos países vizinhos da Lituânia, mas um fenômeno paralelo pode ser notado nas árvores artificialmente cortadas, com três ou até sete andares, geralmente ciprestes, encontradas em nossos dias na Alemanha e mencionadas em registros de séculos passados.

A árvore de maio tem também uma forma similar.

A associação de oratórios de telhadinho com a idéia da árvore da vida é indicada pelas representações frequentes de ramos e folhas no tronco dos oratórios.

As vezes os oratórios eram montados em troncos naturais de árvore.

Fig. 124 — Oratórios de madeira com pontas em ferro no cemitério de Debeikiai, no leste da Lituânia.

A maioria dos oratórios é muito simples: uma cobertura quadrangular sobre uma vara de madeira sem nada mais. Tecnicamente, lembram os mais naturais e primitivos telhados. Por causa da sua extrema simplicidade estes oratórios comuns atraíram pouca atenção. Mas há outros oratórios cobertos mais complexos de dois ou três andares, subindo verticalmente de modo regular e diminuindo em tamanho e afilando a medida que ascende (Fig 133)

Os oratórios da Lituânia, com os seus minúsculos telhados, telhados esses encimados por sol ou lua, têm muitas analogias com as crenças e arte de outros povos Indo-Europeus e Fino-Úgricos. Podemos encontrar semelhança na imaginação da árvore cosmogônica. Conforme relatos de Mannhardt, os russos veneravam na ilha de Bujan um carvalho sobre o qual o sol vinha descansar cada anoitecer e do qual levantava cada manhã. A árvore cósmica da mitologia hindu brotou de um ovo primordial do pe-

to do cáos oceânico. Desdobrou-se em três ramos, dos quais cada um trazia um sol, enquanto um quarto sol maior descansava sobre a bifurcação. Os oratórios de cobertura simbolicamente estão muito próximos do pilar ou coluna de casa que sustenta o telhado. Era no seu topo ou de sua bifurcação que caveiras de touro, bode e cavalo eram afixadas para proteção contra o mal. De acordo com as velhas crenças, o céu é uma cobertura amparada por coluna ou árvore — pilar cosmogônico ou árvore — que liga a terra ao céu. Segundo a opinião de Holmberg (1923,22), esta crença se desenvolveu ainda no estágio de nomadismo da nossa cultura. Os oratórios de cobertura da Lituânia, bem podem ser um eco desta imagem.

Apesar de oratórios de madeira não datarem de uns duzentos anos, as suas raízes sem dúvida remontam à era pré-cristã na área do Báltico.

Fontes históricas do começo do século 15 indicam que estes monumentos eram considerados relíquias das velhas crenças. Os decretos do Bispo Michael Junge em 1426 proibiam reuniões ao ar-livre nos bosques e a construção e consagração de cruzes, na Samland (leste prussiano).

As violações seriam punidas com multas. Em 1630, instruções coercitivas foram emitidas contra as práticas dos livônios. Proibía a construção de oratórios cobertos e cruzes, e os clérigos eram exortados a destruir os oratórios e cruzes diante dos quais os camponeses costumavam depositar oferendas e cultivar outros ritos e costume pagãos. Em 1650, a instrução dizia: "Todos os oratórios sem a imagem de Deus, as plantas sagradas e cruzes devem ser destruídos e demolidos". A instrução de 1693 exortava os camponeses a renunciar e abandonar o seu paganismo, e a derrubar, cortar, queimar e destruir os instrumentos do paganismo — cruzes, outeiros, arbustos, árvores, pedras, etc.

Fontes históricas indicam que naqueles período os oratórios comuns e cruzes eram associados com práticas não-cristãs. Em 1641, relatos de visitantes eclesiásticos na Estônia mencionam que paus comuns eram erguidos junto de cruzes e oratórios cobertos, e que antigos ritos e costumes eram praticados diante destes monumentos. O seguinte texto foi encontrado: "Se for observado aqui, como em outra parte, superstições e costumes pagãos perpetrados diante de arbustos, paus, oratórios cobertos, cruzes e capelas, pede-se às autoridades para demolir os mesmos imediatamente, para que sejam removidos da vista e dos corações desta pobre gente cega". Por muitos séculos os após-

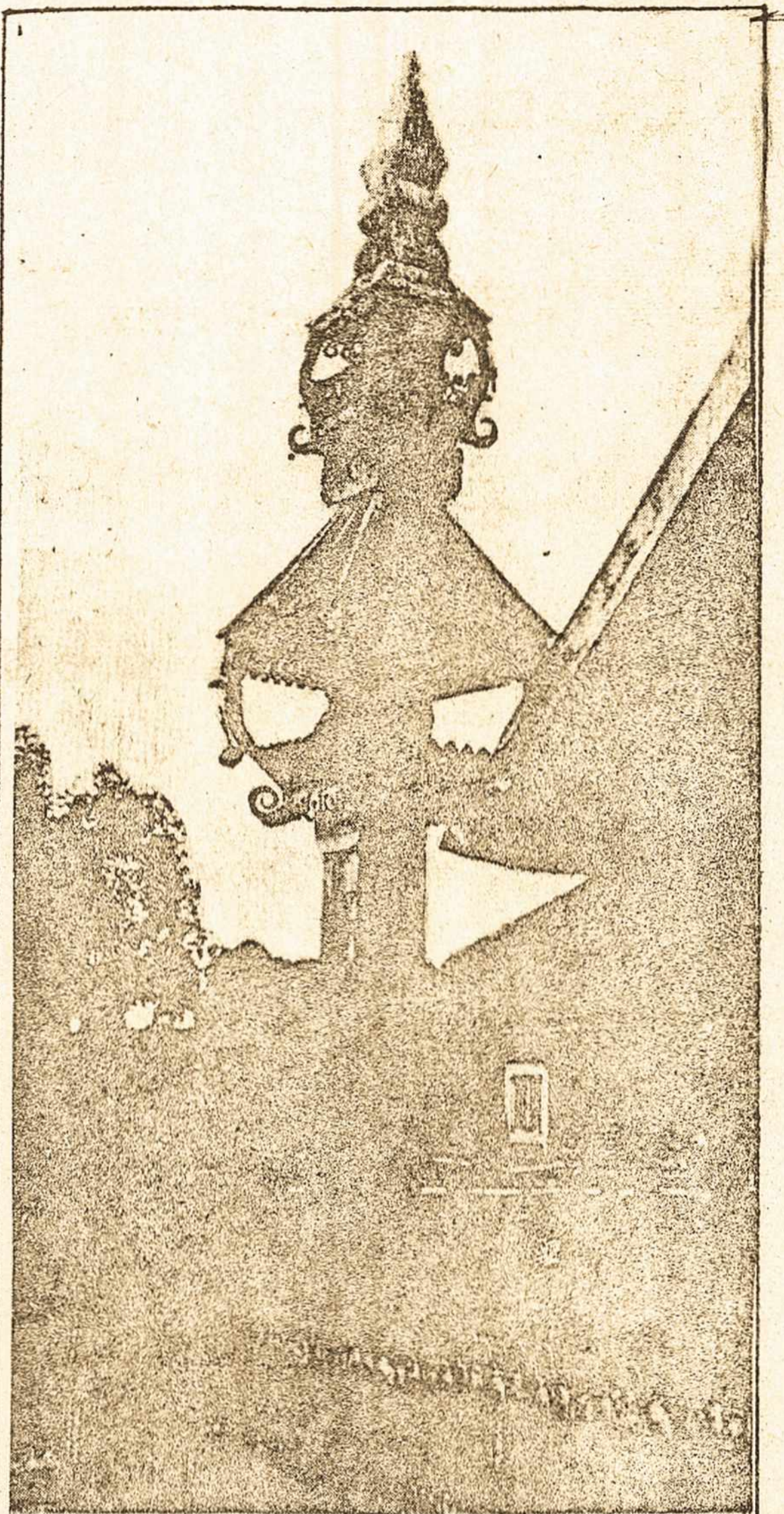
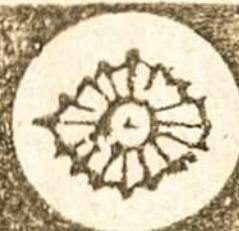

Fig.133 — Oratório coberto com dois andares junto à casa de um fazendeiro no nordeste da Lituânia.

tolos da cristandade, na sua maioria estrangeiros, tentaram erradicar os persistentes costumes antigos e os seus símbolos esculpido e gravados. Porém, os paus com telhadinho Lituânios conseguiram escapar à destruição a medida que se insinuaram sob a proteção da nova fé. Sob a influência da Igreja, pequenos oratórios começaram a ser construídos no chão juntos de capelinhas erguidas em postes. Os telhados ou paus com telhado, passaram por uma série de transformações, e finalmente assumiram a forma de uma casinha com paredes e uma abertura ou janela. Dentro destas capelinhas foram sendo colocadas imagens da Nsa. Senhora e de alguns santos: São Jorge, São João Nepomuceno, São João Batista, São Isidoro e São Roque

KALBĖK LIETUVIŠKAI!

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKA

Naujokas

Prie šventovės durų stovėjo elgeta su mažu berniuku. Viena sena moteriškė, paduodama jam pinigą, tarė:

– Negerai, kad savo sūnelį pratinate iš mažens elgetauti.

Elgeta pakėlė galvą, pažiūrėjo į moterį ir tyliai atsakė:

– Jis nėra mano sūnus. Jis – tik mokinys.

Pr. AIŠ.

Atsakyti į klausimus:

1. Kur stovėjo elgeta?
2. Ar elgeta buvo vienas?
3. Kas jam davė pinigą?
4. Ar buvo jauna ta moteriškė?
5. Ar gerai pratinti elgetauti?
6. Kas pakėlė galvą?
7. Į ką pažiūrėjo elgeta?
8. Ar garsiai atsakė elgeta?
9. Kodėl atsakė tyliai?
10. Ar elgetos sūnus tas vaikas?

GRAMATIKA

Kiekvienas daiktas turi savo vardą. Žodis, kuris reiškia daikto vardą vadinasi **DAIKTAVARDIS** /substantivo/ Daiktavardžių yra:

BENDRINIAI daiktavardžiai, – kurie reiškia bendrus daiktų vardus, pavyzdžiui, stalas, namas, žmogus, tėvas. /Substantivo comun,/

TIKRINIAI daiktavardžiai reiškia atskiro daikto vardą, pav., Vytautas, Nemunas, Vilnius. /Substantivo proprio./

Kiti daiktavardžiai yra **PATIRTINIAI**, jie suvokiami patirtimi. Pv. namas, druska. /Substantivo concreto/. Dar kiti suvokiami tik protu, pav. meilė, laimė. Jie vadinasi **ATITRAUKTINIAI** daiktavardžiai. Substantivo abstrato

ŽODYNAS

- naujokas – novato, aprendiz
 šventovė – santuário
 elgeta – mendigo
 pinigai – moeda
 pratinti – acostumar, habituar
 iš mažens – desde pequeno
 elgetauti – mendigar
 pakelti – levantar
 pažiūrėti – olhar
 tyliai – em voz baixa
 atsakyti – responder
 sūnus – filho
 tik, tikrai – só somente
 mokinys – estudante, aprendiz

PRATIMAS

Perrašyti ir pabraukti patirtinius daiktavardžius vienu brūkšneliu, o atitrauktinius – dviem.

Lapas. Dievas. Langas. Vardas. Kėdė. Sveikas. Pinigas. Rūta. Širdis. Akmuo. Dvasia. Skola. Varpas. Rožė. Stalas. Ranka. Ilgesys. Mintis. Jūra. Laiškas. Svajonė. Skaumas. Sala. Paukštis. Akis. Ausis. Koja.

Rašto darbelis Nr.2

Žodžiai: aš esu, tu esi, jis yra, ji yra
 jo nėra, jos nėra
 /veiksmazodis būti/

Pavyzdys: Parašyti taisiklingai

Aš /būti/ namie.

Aš **esu** namie.

1. Kur tu /būti/ dabar?
2. Jos /nebūti/ namie, ji /būti/ mokykla.
3. Ar žinai, kur Jonas /būti/?
4. Jono čia /nebūti/, jis maudosi /upė/.
5. Irutės /nebūti/ klasė/, ji /būti/ kino salė/.
6. Ar tau pranešė, kad Jono /nebūti/ namie? .
7. Man sakė, kad jo /nebūti/ namie, bet kad jis greit sugrįš.
8. Ar tu /būti/ patenkintas?
9. Taip, aš /būti/ patenkintas, tačiau mano draugas /nebūti/ patenkintas.
10. Sakyk, ką jis skaito ir sužinosi. kas jis /būti/

MARIJA SKAISČIAUSIA LELIJA

Gegužės mėnuo nuo senų senovės yra skirtas Marijos garbei. Lietuviai Marijai rodo ypatingą pagarbą pavadindami jos vardu šimtus bažnyčių ir jos garbei sukurdami daug giesmių. Šios giesmės giedamos bažnyčiose, o ypatingai gegužės mėnesį per Marijai garbinti skirtas pamaldas. Kas nuoširdžiai meldėsi prašydamas Marijos pagalbos ir užtarimo — neapsivylė. Ji tik viena gali mus suprasti, kaip mūsų tikroji Motina. Ji pati yra Dievo Motina. Ji dalyvavo mūsų atpirkimo tragedijoje. Ji stovėjo po kryžiumi ir matė savo sūnaus kančią ir mirtį. Ji pergyveno didžiąją Penktadienio tragediją. Bažnyčia ją skelbia visų malonių tarpininke ir ragina prie jos melstis, nes ji neramiuose laikuose visada padėjo žmonijai.

Kiekvienas kraštas turi Marijos šventovių, kuriuose jiniai daro stebūklus ir tikrai išklauso žmonių maldas. Marijos šventovių pasaulyje yra šimtai. Lietuvoje žymesnės buvo: Aušros Vartų, Šiluvos, Žemaičių Kalvarijos ir Pažaislio.

Nepriklausomos Lietuvos laikais prie Aušros Vartų Marijos kiekvieną vakarą skambėjo laisvės ir pagarbos giesmė: „Marija, Marija...“ Gegužės mėnesį susirinkdavo tūkstančiai žmonių, ypatingai daug jaunimo, išreikšti jai

savo meilę ir nuolankumą. Kiekvienas praeivis gatve pro Aušros Vartus nusiimdavo kepurę rodydamas pagarbą savo globėjai, Dangaus Motinai.

Žemaičių Kalvarijoje žmonės jungdavosi su kenčiančiu Kristumi. Jie nešdavo jo kryžių per devyniolika kalnų. Ant kiekvieno suklaupę prisimindavo Kristaus kančią. Atsikėlę užtraukdavo iš visos širdies giesmę ir keliaudavo toliau. Pasiekę Šv. Jono bažnyčią, pavargę ir ištroškę atverdavo savo sąžines Dievui atlikdami išpažintį. Priėmę šv. Komuniją iškeliaudavo namo naujais žmonėmis.

Pažaislio Marija buvo vadinama taikos Motina. Atsiklaupę žmonės prieš jos paveikslą meldavo savo sąžinei ramybės ir taikos. Į Pažaislį atvažiuodavo ekskursijos jaunimo taip pat pasigrožėti ir menu. Pažaislio vienuolynas buvo vienas iš gražiausių baroko pastatų Pabaltėje. Pažaislio taikos Dievo Motina yra daugeliui grąžinusi tikėjimą ir viltį gyventi. Ji nebuvo pagarsėjusi istoriniais stebūklais, bet savo dvasiniu veikimu į žmonių širdis.

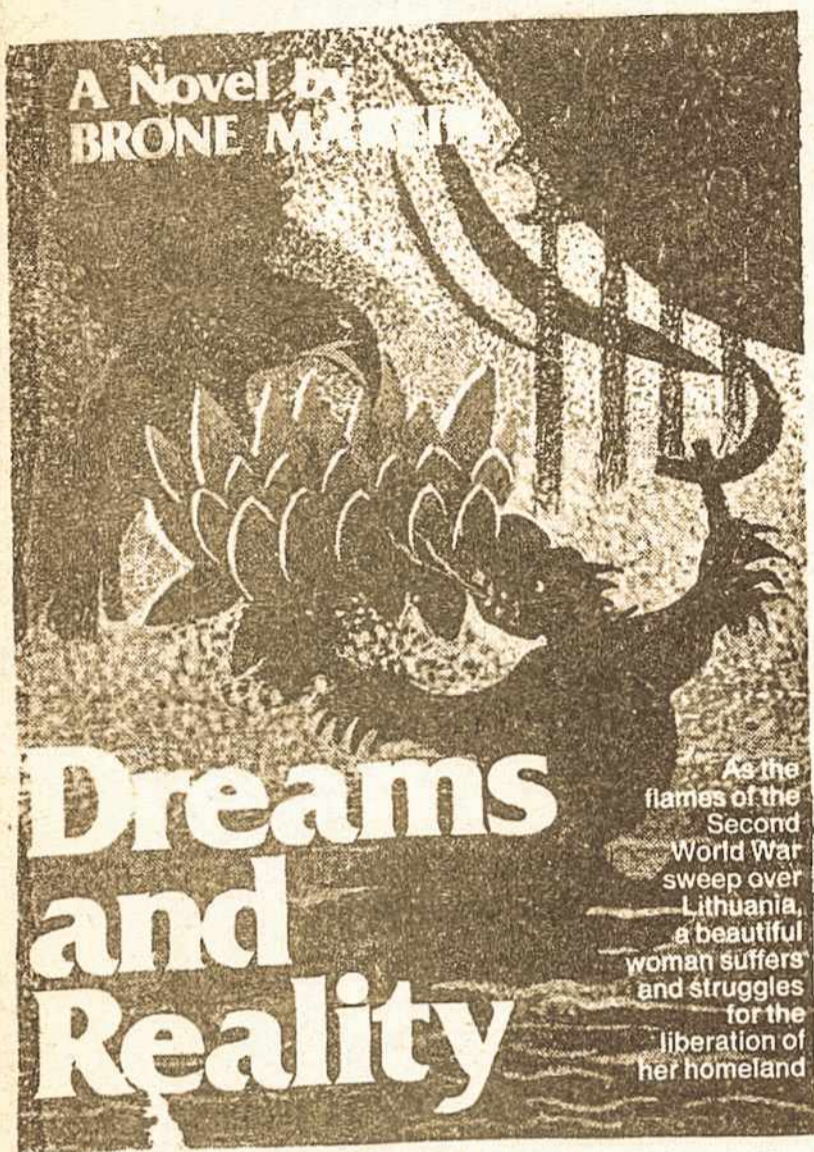
Į Šiluvą per atlaidus žmonės ateidavo pėsti šimtus kilometrų. Išėję iš miškelio ir pamatę Šiluvos koplyčią suklupdavo ant kelių ir visą kilometrą eidavo keliais. Lietuvis ūkininkas iškėlęs rankas su rožančiu, akis įbedęs į Marijos koplyčią, susikaupęs gilioje maldoje, klūpsčias ir su didžiausiu pasitikėjimu, nešdavo savo vargus ir rūpesčius Marijai. Parpuolęs prie jos kojų ir pasimeldęs, jis atsikeldavo visas nušvitęs ir pralinksmedęs, rodosi, kad čia palikęs viso savo gyvenimo vargą ir rūpesčius. Laimingas ir su pasitikėjimu grįždavo namo arti savo žemę, sėti grūdus ir vesti kasdieninį gyvenimą.

Be šių keturių suminėtų Marijos šventovių Lietuvoje, mes turime dar vieną Mariją — tai Sibiro Kankinių Mariją. Jos paveikslas atvežtas iš Sibiro randasi lietuvių jėzuitų koplyčioje Čikagoje. Sibiro Kankinių Marija savo begalinio skausmo išraiška, savo neturtingumu, liudys kartų kartoms apie mūsų sesės ir brolio lietuvių didvyrišką tikėjimą savo tėvynės ir laisvės meilę. Jis yra išraiška lietuvių karcios. Mes niekuomet neturėtume nustoti kalbėti apie šią Sibiro Kankinių Mariją, kol mūsų tėvynė bus pavergta rusų, bolševizmo ir kol nors vienas mūsų brolis lietuvis bus Sibiro vergų stovyklose.

C.V.

Kultūrinė Kronika

Bronė Martin gimusi ir augusi laisvoje Lietuvoje. Ji ten baigė Mokytojų Seminariją. Pasitraukė iš Lietuvos, kai raudonoji armija veržėsi į ją antrą pasaulinio karo (II) metais.

Pasitraukusi iš okupuotos Lietuvos ji įsikūrė JAV ir tapo jų piliete. Daug metų ji gyvena Hot Springs, Arkansas. Jos pagrindinis užsiėmimas šiuo metu daržininkystė, dekoratyvinis menas, siuvinėjimas, o taip pat kūryba, novelių rašymas.

Jos viena iš labai vertingų novelių yra "Svajonės ir realybė" išversta į anglų kalbą. Labai geras vertimas atliktas Jono Zdanio, supažindina ne tik Lietuvos skaitytojus su politiškai dramatiškai įvykiais pagrobtoje Sovietų Lietuvoje, o taip pat aiškiai parodo, kaip lietuviai, tame tarpe drąsios ir nepalaužiamos lietuvės moterys ir merginos, kurios kartu su savo broliais, tėvais ir vyrais stoji ginti gimtos žemės nuo atėjūnų Maskvos okupantų.

Bet Marija nemiršta, nepalūžta ir išlaiko pačius brutaliausius ir žvėriškus čekistų kankinimus, kokius jį tada vartojo Stalino laikais pavergtoje Lietuvoje prieš svetimus, jiems visiškai nenusikaltusius piliečius.

Štai kaip autorė aprašo sovietinio kalėjimo realybę: "Marija visą naktį kalbėjo su savim, kol pagaliau išseko. Jos akys degė nuo karščio, o liežu-

vis buvo sausas, jos lūpos susproginėjo ir ji negalėjo tinkamai kvėpuoti.

- Man silpna, duokite vandens, - prašė sargybinio Marija.

- Jums užtenka, - atkirto sargybinis. Jūs pavydite vandens? Aš niekur neradau knygos, kad būtų kaliniams pavydima vandens!

Sargybinis kankino ją toliau ir jai nedavė vandens, Jam buvo taip įsakytą vyriausiojo NKVD viršininko, kuris tardė ją anksčiau.

Knygoje autorė parodo, kaip Marija Birutė, Aldona pagaliau pasiekia laisvę, kai raudonieji šakalai yra sukilusių Kaune lietuvių išmušami. Ateina rudieji šunys, kurie taip pat nieko gero nežada Lietuvai, tačiau tuo metu, tik turėdami savo sunkumus ir užsiėmę Rytų Fronto reikalais, negalėjo matyti ką lietuviai galvoja ir veikia. Lietuviai tuo metu džiaugėsi ir pradėjo burtis vėl, kaip apsisaugoti ir kaip išlikti sveikiems, išlaukti karo pakelė, je, kad neprarasti paskutinės vilties, jog kada nors jų tėvynė Lietuva vėl pakils naujam ir laisvam gyvenimui.

Tačiau svajonės vėl neišsipildė beveik po keturių metų raudonieji artėjo prie Lietuvos sienų. Marija, Julia ir kitos merginos, lietuvių partizanai traukėsi Prūsijon, kad išvengtų antro arešto, kurio jie tikriausiai jau nebūtų išlaikę. Gal būtų, enkevedistai, grįžę ir pasiutiškai pikti, juos būtų nukankinę ar sušaudę, kaip jie padarė su tais lietuviais, kurie pasiliko tėvynėje ir stoji jos ginti su ginklu rankoje. "Dreams and Reality" novelė, taitai kos ir gyvenimo šauksmas, atsišaukimas, tai antikarinis kūrinys, kurį neįgalima užmiršti.

Pagrindinė tos novelės veikėja, patriotė Marija. Ji išauga į dailią, gražią turinčią artistinių gabumų merginą, kuri tampa artiste, žavinčia daugelį vyrų ir adoruojama jos auditorijos, publikos.

Bet štai, jos gražios svajonės apie laimingą savo šalies Lietuvos ateitį greitai sudūžta ir ji areštuojama svetimų išiveržėlių į jos mylimą kraštą, kuris kaip ir ji yra pasmerktas sunaikinimui. Ji, kaip ir kiti lietuviai patriotai, laikoma sargybos paplentėje, kai brutalūs rusai, mongolai ir kiti jai nežinomi kareiviai muša lietuvius vėrus iki mirties, spardo juos kojo-

mis (batais) ir sumeta į griovį. Ji nori, bet negali pravirkti, kad jos mažai, bet graži ir buvusi laisva šalista po, kaip ir ji pati, beteise verge. Ji savo svajose, lyg kokiam sapne, mato kaip raudonas slibinas ir rudas erelis krinta ant jos mylimų žydrųjų laukų. Svajonė, jos sapnas virsta realybe, raudonieji iš Maskvos, o vėliau rudieji šunys iš Berlyno drasko jos nepajėgia apsiginti šali.

Ji, jaunutė, jautri ir humaniška išauklėta Marija areštuojama ir kaltinama už nacionalizmą, kitaip sakant, už jos meilę savo tėvynei Lietuvai. Jirusų čekistų brutaliausiai tardoma, išjuokiama, mušama ir kankinama Marija įmesta į sovietinį pragarą, NKVD rūšį, į kuri patekę suimtieji neturi jokios vilties sugrįžti į laisvę - jų anų laikų stalinistų nuomone, kaip revoliucijos, kaip liaudies priešai turimi mirti.

V. Laugalis

LAISVOJI LIETUVA

MYKOLAS SLUCKIS VOKIEČIAMS

Mykolo Sluckio naujausiąjį romaną „Saulė vakarop“ išleido Rytų Vokietijos leidykla „Aufbau-Verlag“.

P. CVIRKOS NOVELIŲ RINKINYS VOKIEČIŲ KALBA

Rytų Vokietijos leidykla „Aufbau Verlag“ išleido M. Sluckio paruoštą P. Cvirkos novelių rinkinį, pavadintą „Tūk metų klebonišky“.

PETRAS PERKUMAS — LIETUVIŲ DOMUKAS SAVIO. Tai biografija jauno lietuvio saleziečio, anksti mirusio ir garsėjančio savo šventumu. Jos autorius — Petruko mokytojas kun. dr. Iginio Muraro, sulietuvintojas ir redaktorius — kun. Petras Urbaitis. Lietuvių saleziečių leidinys, Sao Paulo, Brazilija, 1979 m. 264 psl. Leidinys labai gausiai iliustruotas, spausdintas Romos saleziečių spaustuveje.

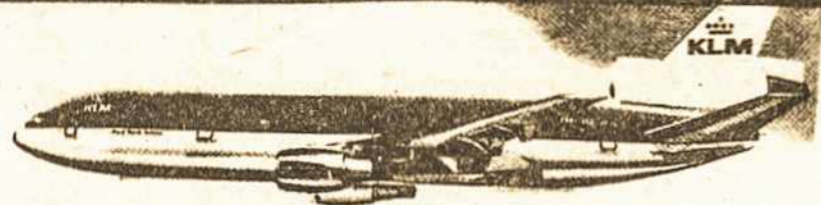
PALIVANAS

ACESSÓRIOS PARA AUTOS

TOCA FITAS — RODAS — PNEUS — RADIOS AM, FM.

SONORIZAÇÃO P/AUTOS. — FACILITAMOS PAGAMENTOS.

SÃO CAETANO DO SUL — AV. GOIÁS, 3324 — FONE: 441-4766.

PADANGIŲ KELIAIS

Pr. Gavėnas

KELIONES ISPUDZIAI

(tęsinys iš praeito numerio)

II. BOGOTA – TULUA – MEDELINAS

Rugsėjo 22 diena. Iš Bogotos, po 45 minučių jau Cali.

Ateina pasitikti kun. Nikodemas Saldukas, Tulua parapijos klebonas. Tuoj prie vartų matosi aukštas, baltais plaukais, plačiu, besišypsančiu veidu žemaitis. Paskambina p. Danutei L. – ir važiuojam pietų.

Cali miestas yra El Valle vidury. Gi tas Valle – tarp dviejų kalnų keturų besitęsiantis slėnis 25 km pločio ir 250 km ilgio 1000 m aukštumoj. Klimatas šiltas, be žiemos (o geriau: jei lyja – žiema, jei saulė – vasara.) Žemė derlinga.

Kun. Nikodemas Saldukas, vienas iš keturių lietuvių saleziečių Kolumbijoje, ejęs išdininko pareigas Lietuvių Katalikų Komitete. Šis Komitetas sudarė sąlygas ir garantijas mūsų tremties lietuviams įvažiavimui Kolumbijon

KUR TŪ LIETUVIŲ NĖR ?

Ten ir keletas lietuvių šeimų. Nors penki geri ūkininkai, su 200–400 ha žemės. Vienas jų turi 250 melžiamų

karvių, kitas 180; kiti du turi didžiausius vištynus, su 70.000 – 120.000 vištų. Turi savo pasėlius ir malūnus lesalui gaminti. Parduoda pieną, kiaušinius. Kiti augina ryžius. Ir pjūtis čia niekad nesibaigia – vienam krašte dar nebaigė pjauti, kai kitam krašte jau sėja. Vienas turi 70 nuolatinių darbininkų, o kai ateina pats pjūtis įkarštis, dirba apie 300 darbininkų. Kiti dar sodina medvilnę, "sorgo" (maži kukurūzai, iš kurių gaunamas lesalas bei pašaras gyvuliams). Aplink matosi ir cukrinių nendrių laukai, tačiau lietuviai jom neužsiima.

Kitur, Villa Vicencio, Vacys Slotkus (karo tremtinys) turi tris ūkius: du galvijų (apie 10.000 ha žemės, lygumoj, kur tik galvijai ganosi), kitas – vištų ūkis, apie 80.000 vištų.

Kitas tautietis, Bogotoj, gėlių augintojas – turys didelį gėlyną.

Yra inžinierių, profesorių, industrialų. Bogotos priemestį yra didelis lietuviškas restoranas, kurio savininkas Kumpis.

Dypukas lietuvis iš JAV Cali mieste turi kartonų ir popieriaus fabriką CARTON COLOMBIA. Cali mieste gyvena ir dr. Vinco Pietario, rašytojo, anūké p. Dreher.

Saleziečiai Cali mieste turi "Instituto Industrial S.Juan Bosco" su amatų mokyklą, parapiją, jaunimo oratoriją, o Tulua kokie 40 km nuo Cali – kolegiją, mokyklą, gimnaziją, parapiją ir jaunimo oratoriją. Čia klebonauja kun. Saldukas.

AMŽINO PAVASARIO MIESTE

Rugsėjo 26 d. iš Cali išskridęs 16³⁰, ir persiritęs per Andų kordilje-ras, 17¹⁰ vietinis orlaiviukas jau leidosi Medeline.

Medelinas – 2 milijonų gyventojų miestas, 1500 m aukštumoj, iš visų pusių apsuptas kalnų, tartum grybas lėkštėje.

Medelinas – amžino pavasario miestas: šilta, dažnai palyja, gėlės žydi. Bet ir tingumas, apsileidimas visur. Šaligatviai: siauri ir duobėti, pilni šiukšlių; ir ten sustojusios porėlės ar kaimynai, užstoja kelią praeiviams – tai ir stumdykis, sukinėkis... Tam tikroms gatvėm nepatartina eiti, ar bent einant paslėpti blizgančius dalykus – gali nutraukti ne tik laikrodį nuo rankos, o ir akinius nuo nosies... Dėl to neretai matosi žmonės einant su lietsargiu, nors ir saulė kaitina: ne tiek apsisaugoti nuo eventualaus lietaus, kiek nuo kokio netikėto užpuoliko.....

PAVIRŠUTINIŠKAS PAMALDUMAS

Bažnyčiose, ypač centre, ir šiomis dienomis nemažai žmonių.

Pamaldumas į šventuosius, į statulas, daug kur net aprūkusias nuo žvakių, net didesnis negu Brazilijoje. Turi paliesti statulą ar kryžį, o jei tas po stiklu, tai reikia būtinai pabarškinti į stiklą, pabarbenti...

Eucharistinis pamaldumas gali silpnėti (kunigai neprisideda: pamaldos, mišios – čia skubios, su nereikalingais pridėtais gestais, formalios, nežadinančios individualaus ir bendruomeninio pamaldumo); betgi daugiau giedama (įprasti atsakymai – dialogai, paties kunigo maldos, prefacija, etc. giedama kaip seniau "missa cantata" būdu).

Kelios bažnyčios, viena prie kitos kur Švč. Sakramentas išstatytas visą dieną. Ir kitos bažnyčios, atviros dienos metu, nestinga lankytojų.

Gi jei pasitaiko koks šarlatanų su "laimės" traukimu, ateities "būrimu" ar kokia "stebuklinga mostimi", ten pilna smalsuolių – ir duoda po 5 pesus už... tuščią vokelį.

Nevisai paslėpta ir simpatija komunistams. Kai kur viešai keliamos ovacijos Maotcetungui: "Gloria eterna al camarada Maotzetung en el III aniversario." Kitur, kur katalikų kviečiama lankytis "skaityti Bibliją", komunistų pridėta: "ir Kapitalą",...

(bus daugiau)

CURSO DO IDIOMA LITUANO POR CORRESPONDÊNCIA

Informações:

Caixa Postal 4421
01000 SÃO PAULO, SP.

Dra. HELGA HERING

MEDICA - GYDYTOJA

HOMENS SENHOES CRIANÇAS

KALBAMA LIETUVISKAI

Av. Eulina, 99 - V. Sta. Maria - das 8:00 às 12 h.

das 14:00 às 18:00 Fone: 265-7590

Rua Quartim Barbosa, 6 - B. do Limão

J. BUTRIMAVIČIUS

ADVOCACIA

CIVIL. Inventario, Despejo, etc.

COMERCIAL: Falência, Cobrança, etc.

TRIBUTÁRIA: Imposto de Renda, ICM, IPI

Rua Barão de Iguape, 212 - 4º and.s/45 - Liberdade Fone: 279-5937

Horário das 9:00 às 11:00 e das 14:00 às 18:00

Rua Campos Novos, 590 - V. Zelina - Horário das 19:00 às 21:00

KALBAMA LIETUVISKAI

SKAITYTOJAI RAŠO...

SVEIKINAM SU ŠVENTĖMS "MŪSŲ LIETUVA", ir jos LEIDĖJUS.

Linkiu savo ir Onutės vardu, spaudos darbe nepavargti ir visada laukiam jūsų žinių ir naujienų iš jūsų mielo krašto.

Mūsų sveikinimai Šv. Kazimiero ir Šv. Juozapo parapijoms ir jų kunigams. Taip pat šventiniai sveikinimai mūsų plačiajai Joteikų giminei ir visiems mūsų draugams ir mieliems pažįstamiems.

Ant sekančių Šv. Kalėdų žadame vėl atsirasti São Paulo mieloje padangėje ilgu atostogų. Dėkoju redakcijai ir administracijai už laiku gaunamą spaudą ir manęs prisiminimą idėjus mano kuklų kūrinėlių.

Su švenčių linkėjimais siunčiu savo prenumeratai ir spaudai palaikyti 50 dolerių mone-orderį.

Jūsų visų pasiilgę Vincas
ir Onutė Kuliešiai
ČIKAGA

DEMONSTRACIJA PRIEŠ SOVIETUS

Tikrai džiaugiamės, kad buvo padaryta demonstracija, balandžio 17, Patriarka aikštėje, prieš sovietų delegaciją, kuri buvo apsistojusi Othon Palace viešbutyje, São Paule. "Deja, buvo mažai lietuvių; ypač trūko jaunimo". Leiskite jaunimui pasiaiškinti.

Deja, man buvo pranešta apie tą demonstraciją 24-rios valandos prieš; ir turėjau norą ir jaučiau atsakomybę sušaukti jaunimą, kad dalyvautų. Bet ką gali žmogus padaryti, kai jam tėra 24 valandos prieš tai, ir dar darbo dieną, kada jaunimas yra surištas su visokiais darbais, studijom ir t.t.?

Gaila, kad taip atsitiko. Tikiuos,

kad kitą kartą susirišime geriau, kad galetum visi kartu garsiau iškelti lietuvių balsą.

Lietuva – mūsų Tėvyne,
Mes esam ir būsim su Tavimi.

Aleksandras Valavičius
BLJS-gos pirmininkas

MŪSŲ ŽINIOS

ILGAS SAVAITGALIS LITUANIKOJE

Tiradentes savaitgalį Litanikos svečių namuose praleido p.p. Vosyliai, Laima ir Jonas Adomavičiai, p.p. Butkai su sūnum Jonu, p.p. Šimoniai, p. Teofilė Labuckienė, p. Angela Joteikaitė. Pirmininkauti buvo atvykę p.p. Petraičiai su dukromis ir žentu, Signalai šeima. Savo vasarnamiuose ilsėjosi p.p. Vinkšnaičiai ir Pereira-Sakavičius su draugais ir artimaisiais. Svečiai išbandė žvejimą sodybos tvenkinyje. Žuklė buvo sekminga. Tuo buvo įrodyta, kad sodybos tvenkinyje žuvis ne tik užsiveisė, bet ir užaugo.

Pirmadienį pietums į sodybos svetainę susirinko 26 asmenys. Kas nors, kur nors kitoj vasarvietėj, gali rasti daugiau vieną ar kitą patogumą, bet visi įsitikino, kad geresnių šeiminių, kaip Litanikoje nė su žiburiu nerasi.

Sekantys pietūs Litanikoje organizuojami darbo dienos proga (1 gegužės). Po pietų bus gegužinės pamaldos. Norintieji vykti į Litaniką ir neturintieji savo susisiekimo priemonių, galės pasinaudoti Litanikos Kombi. Pietums užsirašyti ir dėl kombi susitarti prašome iš anksto. Tel. 63-5975.

Visi svečių namo kambariai šiam savaitgaliui jau užimti. Nakvoti tėra galimybė tik piknikų name.

Litanika yra visų lietuvių.

VAKARINIAI LIETUVIŲ KALBOS KURSAI

Juos gali lankyti tikrai lietuviškai kalbantieji mokiniai, nes tai nera prad-

nis kalbos kursas. Siais metais salia dra-
matikos ir sintaksės, bus susipažinta su
pagrindiniais lietuvių rašytojais

Kursų kalendorius

gegužės m. 8, 15, 22, ir 29

birželio m. 5, 12, 19, ir 26

Laikas: ketvirtadieniais nuo
20 iki 22 val.

Vieta: Rua Nova York 28
apto. 32, Sumaré - São Paulo

Informacija: tel 65 3286
/Alfonso D. Petraitis/.

ŠYPSENOS

Nekalbumo priežastis

Man rodos kad Juozas sta- la
bai nekalbus

-- Na, jau iš ko gi sprendi

-- Prieš metus paskolnau jam pi-
nigų, o jis niekad ne vienu žodžiu
dar neprisiminė

Nelaimingos vedybos

Vienas vyras pasakoja karūtam
prie barto: "Prieš dvyliką metų ma-
niškė ir aš buvome laimingiausi žm-
nes pasaulyje."

— O kas gi vėliau atsitiko po
klausė jo kompanijonas

Vėliau įvyko mūsų vestuvė

Hollywoodo įvairenybės

Viena garsi filmų žvaigždė juo-
liau, juo darėsi jaunesnė, kol paga-
liau jos duktė pastebėjo: "Mama
prašau atsargiau su metų mažim-
mu! Palik nors dešimtį

"ŽEMAIČIŲ KALBOS" KURSAS?

Kalbant apie "kursus", pasklido
žinia, kad A.B. rimtai ruošia "žemai-
čių kalbos" kursas. Kur, kada ir kaip
tie "kursai" vyks, dar neaišku. Bet
kai parašysi į MŪSŲ LIETUVA, tai
visi takini atbiegs."

Laukiam tokio pranešimo

OFERTAS DA SEMANA

FORMA PARA CONCRETO - 10 m/m	425,00	CANTONEIRA ALUM. P/ AZUL. Barra c/ 3 m	55,00	FITA ISOLANTE PLASTICA 20 mts	3,00
FORMA PARA CONCRETO - 12 m/m	487,00	CHUVEIRO ELÉTRICO LORENZETTI 220 V	874,00	CAIXA DE LUZ TIPO J Chapa 16	835,00
SARRAFO DE PINHO BRUTO 5 x 2,5 Cm.	17,90	DUCHA CORONA 220 V	295,00	CAIXA DE LUZ 4 x 2	3,90
SARRAFO DE PINHO BRUTO 10 x 2,5 Cm.	35,00	LAMPADA FLUORECENTE LD - 40 WATS	68,00	CAIXA DE LUZ 4 x 4	7,00
TÁBUA DE PINHO BRUTA INDUSTRIAL - 1 x 12	100,00	LATEX YPIRANGA PAREDEX - Galão	180,00	CONDUIT FLEXIVEL - 1/2"	7,00
TÁBUA DE PINHO BRUTA CONSTRUÇÃO - 1 x 12	77,00	LATEX YPIRANGA PAREDEX - 18 Lts.	880,00	CONDUIT FLEXIVEL - 5/8"	15,00
BATENTE DE PERÓBA - Jogo	585,00	CARRINHO DE MÃO - Roda de Ferro	670,00	CONDUIT FLEXIVEL - 3/4"	3,00
FOLHA PORTA PINHO LISA 2,10 x 0,62	480,00	CARRINHO DE MÃO - Pneus Maciço	860,00	INTERRUPTOR ALUMBRA - 1 Tecla Simp Comp	23,00
FOLHA PORTA PINHO LISA 2,10 x 0,72	525,00	CARRINHO DE MÃO - Pneu com Câmara	1.200,00	TOMADA ALUMBRA UNIVERSAL Comp	25,80
FOLHA PORTA PINHO LISA 2,10 x 0,82	595,00	PADO BANHEIRO - 722/1	198,00	CAIBRO 5 x 6 cm.	34,50
FOLHA PORTA AMERICANA CANELA - 2,10 x 0,80	800,00	BRASIL ENTRADA T. P. 3303	308,00	RIPA 5 x 1 cm	6,80
F. PORTA IMBUIA B. DIAMANTE - 2,10 x 0,82	2.399,00	BRASIL ENTRADA - 2103	262,00	FAMA COLONIAL ENTRADA RF. 672	784,00
PADO INTERNA - 721/1	198,00	BRASIL INTERNA 2106	130,00	FAMA COLONIAL ENTRADA RF. 682	1.179,00
VIGA 6 x 12 cm.	84,00			FAMA COLONIAL INTERNA RF. 670	454,00
VIGA 6 x 18 cm.	108,00			FAMA COLONIAL BANHEIRO RF. 671	454,00

IRMAOS

À vista ou a prazo nosso preço é melhor. - Facilitamos em até 15 meses
material para você construir ou reformar, pelo mesmo valor do preço à vista
Financiamos toda a mão de obra. Entrega imediata na sua porta
Av. Caminho do Mar, 2233/2345 - Fone: 457-8788 - R. Ramos - S.B.C.

MŪSŲ ŽINIOS iš Rio...

NEMUNO VEIKLA

Artėjant šokių šventei, kuri įvyks 1980-tų metų liepos mėnesį, Čikagoje, Nemuno šokių grupė visa širdimi atsidavė repeticijoms. Jos vyksta šventinėmis dienomis ir savaitgaliais, nes visi dalyviai labai užimti: jie dirba ir mokosi.

Be naujų šokių, grupė nusivėš dar 11 šokių, kuriuos pasirodys kelionės metu.

Grupės vadovas, J. Lukoševičius, praėjusį rugpjūčio mėnesį, dalyvavo tautinių šokių kurse, Š.S. organizacijos suruoštame, ir antrą kartą grįžo, apsvarstyti kilusias abejones, likdamas kontakte su kurso vadovais, kad būtų laiku įspėtas dėl staigių įvykių pasikeitimų programoje ar pan..

Moteriški tautiniai rūbai lieka tie patys. Tuo tarpu vyriški tautiniai rūbai, vadovams pasitarus, yra persiuvami, paliekant tą patį pasiuvimą, tik keičiant spalvą į ryškesnę, gyvesnę.

Kovojame dėl vieno dalyko, kuris liečia ne tik mūsų grupę, bet ir visą lietuvių koloniją Brazilijoje. Vietoj to, kad kolonija bendradarbiautų ir turėtų visiškai pilną pasitikejimą mummyse, susiduriame su daugeliu kliūčių, kurios yra pastatytos prieš mūsų idealą.

Bendradarbiavimas — tai geriausia susitarimo priemonė, kurios laukiame iš kolonijos. Taip pat norime ne tik materialinės, bet ir dvasinės paramos.

LITERATŪROS RATELIS

Itin įdomus ir pakilioj dvasioj praėjo 93-sis Literatūros Ratelio pobūvis, kuris balandžio paskutinį šeštadienį įvyko Campinas mieste, Emantes ir Rimgaudo Jūraičių namuose.

Vieni nuvažiavo su šv. Kazimiero parapijos kombi (kurį vairavo inž. Edvardas Umaras), kiti nuvyko savo priemonėmis, o dar kiti laukė namuose.

Pačios sueigos programą pateiks kas kitas. Čia tik norima pabrėžti visų dalyvavusių pakartotinai išreikštą pasitenkinimą tiek pačia išvyka į Dievo sukurtą gamtą, kiek susirinkimo eiga ir, nemažiau, jaunų šeiminkų vaišingumu.

Tokie susitikimai tikrai pakelia ir praturtina žmogaus dvasią.

UŽSIMOKĖJO UŽ ML:

STUNŽENAS Juozas	1.000 Cr.
T. ŠATAS Vladas (už 1979-80 m.)	" "
SUVEIZDA Aleksandras	550 "
RADZEVIČIUS Vacius	500 "
DUTKUS Stasė	" "
DUTKUS Sofija	" "
KYZELIS Vilius	300 "
RAMANAUSKAS Vanda	" "

Trečią balandžio sekmadienį Mišias lietuviams senosios katedros koplyčioj laikė kun. Pr. Gavėnas. Ypač intencija buvo už kpt. a.a. Petrą Gaulių, prieš mėnesį mirusį São Paule. Per Mišias buvo priminta ir Lietuva bei įterpta intencija už Seinų lietuvius.

Pasinaudodami proga, daug kas užsimokėjo prenumeratą už ML.

Ū pats kun. Gavėnas iš anksto numatė susitikimą su gyvesniais veikėjais bei lietuviams kunigais.

SUSITIKIMAS SU VEIKĖJAIS

Visiems žinoma, kad didžiausias Rio lietuvių veikėjas yra... veikėja: nenuilstanti p. Uršulė Gaulienė. Nors pečius jau slegia 86-tieji, tačiau jina visuomet gyva ir dinamiška — tinkanti "ir prie tančiaus, ir prie ražančiaus". (Yra tačiau ir kitų gabių moterų; tad negalima sakyti: "Jei p. Uršulės nebus, tai jau nieko nebus". Reikia, kad būtų tęsinys)!

Rio lietuviai buvo supažindinti su JORNAL DO IMIGRANTE (kurio dar nepažinojo); ir, nors vienas kitas, pamatė galimybę jame bendradarbiauti lietuviškom temom.

Tom pačiom lietuviškom temom ryžtasi dar gyviau pasireikšti per ML em portugūš vertimais, studijom, informacijom.

Nesutikta asmeniškai, per šias eilutes yra labai karštai prašoma p. Gražina Boleckienė savo originalia kūryba portugališkai pasidalinti ir su ML em portugūš skaitytojais. Už ką jai iš anksto dėkojam — redakcija ir skaitytojai.

KŪRYBINGI TAUTIEČIAI

Besigardžiuojant p. Uršulės tikrai lietuviškai pateiktom silkėm (ir kitom gėrybėm) patirta, kad Rio plunksnos specialistai jau išvertė į portugalių kalbą (o dabar tik dailina) labai rimtą ir svarbų mūsų etnologės, dr. M. Gimbutienės, veikalą THE BALTS, kurį pasiryžę patys ir atspausdinti. Juk jie ir tam turi jėgų!

Dr. Ant. Gaulia parašęs lietuviškai studiją apie Žalgirio du mūšius ir ją pasiuntęs atspausdinti Amerikos

DRAUGUI. Tačiau jis sutiktų atvykti į São Paulą ir laikyti šia tema paskaitą lietuviškai, o paskui per ML em portugūš ją perduoti ir lietuviškai mažiau suprantantiems.

Inž. K. Audenis dar vis kūrybingas — ir ryžtasi Pabaltiečių parodoj pasirodyti su naujais savo kūrimais.

Gi visad akylus korespondentas, adv. J.E. Petrakis, visa stebi — ir gyvai informuoja ML-vos skaitytojus kiekvienu Rio lietuvių gyvastingumo pasireiškimu.

FREI VALDOMIRO PAKILO

T. Vladas Šatas (Frei Valdomiro), OFM. . . aukštai iškilo. Mat, tėvai pranciškoniškai Ipanemoj nuvertė savo seną rezidenciją ir pasistatė 9 aukštų palocių. Taip mūsų mielas tautietis atsirado aukštybėse (7-tam ar 8-tam aukšte). Bet jis ir ten visuomet toks pats — kuklus, malonus, svetingas. Tačiau nestiprus sveikatoj. Prieš kiek laiko pasijuto paralyžuotas — ir atsidūrė ligoninėje. Dabar jau vaikštinėja ir dirbinėja, bet vistiek negali atsiduoti didesniam darbui.

Tačiau daug meldžiasi, ypač už Lietuvą; ir sveikina visus — Rio ir São Paulo lietuvius.

LIETUVOS DIENA

Kun. Mečislovas Valiukevičius dar vis ant kalno, Niteroi, su šv. Sebastijonu ir su daug naujavedžių. Plati pastoracinė dirva — ir daug darbo. Tačiau jis pasiryžęs kas trečią mėnesio sekmadienį atlaikyti pamaldas ir Rio lietuviams jų koplyčioj; tik reikia, kad jie susirinktų (primindami vieni kitiems iš anksto).

Kun. Valiukevičius ryžtasi ruošti ir Maldos Dieną už Lietuvą (Dia da oração pela Lituânia), kuri numatyta ketvirtą advento sekmadienį, gruodžio (dezembro) 21 dieną. Bus ypatingai pabrėžtas faktas, kad dabartinė Lietuva — tai katalikiška tauta, kurioj Kalėdos išbrauktos iš kalendoriaus: vaikai turi eiti į mokyklą, darbininkai į fabrikus, kolūkiečiai į savo darbus; ir kas tą dieną prašoka, turi pasiteisinti raštu.

SKAITYK IR PLATINK

"MŪSŲ LIETUVA"

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divórcio, Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 and. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

MŪSŲ ŽINIOS

KERMOŠIUS MOOKOJE

Kermošius, kuris yra numatytas birželio 21 dieną šv. Kazimiero parapijos patalpose, yra labai gyvai ruošiamas, ypač kaimynų. 400 pakvietimų —Convites— (po 30 kruzeirų) jau visi išdalinti (ir matosi reikalas atspausdinti daugiau). Organizuojamos būdelės—barracas— ir pradėta fantų (prendas) rinkimo kampanija.

Kviečiama galimai daugiau lietuvių dalyvauti ir nepalikti vien tik kitiems. O prisidėti galima viskuo: ir darbu "būdelėse", ir rinkimu bei dovanojimu fantų, ir pagaminant kokią savo "specialybę", kuri paskui bus tinkamai panaudota ar "barakuose", ar organizuojamam "bingo" lošime.

Kiekvieną trečiadienio vakarą, 8 val., parapijos salione vyksta susirinkimai ir darbo aptarimai. Betkas gali laisvai dalyvauti.

Pastebima, kad pelnas, kiek jo bus, yra skirtas sudaryti fondui pradėti leisti NAUJĄJį TESTAMENTĄ lietuviškai mūsų kolonijos žmonėms. Taigi, kermošiaus pasisekimas — visų mūsų interesas.

GAUSI IR VIENINTELĖ LIETUVIŠKA ŠEIMA

PATROCINIO Paulista yra nedidelis miestelis, tarsi pažertas ant plačios kalno pašlaitės, pusė šimto kilometrų nuo Ribeirão Preto ir visai netoli nuo Minas Gerais sienos. Tam miestely yra paplitusi vienintelė lietuviška PLAUGŲ šeima. Tėvas, Algirdas Plaugas, visų gerbiamas ir mylimas giminės patriarchas, 68 metų amžiaus našlys, dar tvirtas ir darbingas vyras, turi 8 vaikus, 4 sūnus ir 4 dukteris, kurių trys jau susikūrę šeimas. Kitos trys giminingos šeimos gyvena S. Pauly. Visi jie labai malonūs, darbštūs, dosnūs ir religingi žmonės. Šeštadienį ir sekmadienį, 19—20 balandžio, lankėsi pas juos kun. S.Šileika. Iaimino namus, laikė pamaldas parapijos bažnyčioje, guodė jų pačių ir kaimyninių šeimų ligonius. Susipažino be to ne tik su vietovės, bet ir su netolimo Franca miesto įžymybėmis. Pirmadienį sugrįžo į sostinę, apkrauta mašina sodžiaus produktais ir dovanom.

Viešpats teatlygina visiems už gerą širdį ir teišklauso jų maldų!

MIŠIOS UŽ BROLIUKUS

Sekmadienį, gegužės 4 d. 11 val. Vila Zelinoj bus Mišios už mirusius šv. Juozapo Vyrų Brolijos narius per paskutinius 39 metus.

Brolijos nariai ir tautiečiai prašomi dalyvauti. Iš anksto visiems dėkojame.

Šv. Juozapo Vyrų Brolijos Valdyba

MOTINOS DIENA

V. ANASTÁCIO bus švenčiama sekmadienį 11 gegužės. 16 val. Mišios už gyvasias ir mirusias Motinas, paskaita, suneštinės vaisės ir pritaikinta programėlė Motinoms pagerbti. Kiekviena Mamytė, kuri tik gali pakrutėti ir kiekvienas lietuvis — norj pagerbti savo gyvybės šaltinį yra kviečiami dalyvauti.

VIEŠNIA IŠ RONDONIJOS

SESELĖ SEVERA —
EMILIJA SAKENAITE

po 5 metų nepertraukto darbo gavo atostogų. Pakeliui į Europą, seselė, sustojo keliom dienom S. Paulyje sutvarkyti dokumentų ir aplankyti pažįstamų ir bičiulių.

Seselė Severa vieną dieną praleido šv. Kazimiero parapijoje, kur turėjo progos papasakoti apie naujus tėvo Bendoraičio darbus Rondonijoje: naujos operacijos ir rianimacijos salės jau baigtos, o taip pat ir kraujo bankas. Dabar t. Bendoraitis kitame upės krante — Bolivijoje stato ligoninę — maternidadę.

Seselė Severa praleido taip pat keletą dienų prie jūros, kur po 20 metų, vėl galejo pasimaudyti Atlanto vandenyne. Pirmadienį su kun. J. Šeškevičium aplankė Lituanią.

Viešnagės metu seselę globojo Juozas ir Veronika Skurkevičiai. Europon — Paryžiun išskrenda gegužės mėnesio 1 d. vakare iš Kongonhas aerodromo. Geros kelionės ir gerų atostogų!

IŠ JAV ATVYKSTA NERIJA

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė informuoja, kad, kultūrinių mainų dvasioj, birželio 14 (ar 12) dieną iš Clevelando į São Paulą atvyksta lietuvačių vokalinis vienetas NERIJA, jau pagarsėjęs JAV-bėse ir Kanadoje.

NERIJOS ansamblyje yra 13 dainininkių, viena pianistė ir dirigentė. Iš anksto sveikinam mielas VIEŠNIAS.

O patys ruoškimės tinkamai jas priimti — ir jų dainomis pasigrožėti.

GEGUŽĖS 11, SEKMADIENI, LIETUVIŲ AUKOS IR ATGAILOS DIENA IR PASIAUKOJIMAS MARIJAI

1961 m. 13 d., Maldos Atgailos Dienos proga, Leiros vysk. João P. Venancio rašė lietuviams: "Aš prašysiu tą dieną visus maldininkus, kad jie melstųsi už Lietuvą ir visus lietuvius, esančius savo tėvynėje ar išblaškytus po visą pasaulį. Aš meldžiu Dievo Motiną, kad ji duotų jiems drąsos ir kantrybės pakelti visus juos slegiančius vargus ir sunkumus.

Lietuvoje žmonėms šiandien tikrai netrūksta kantrybės ir drąsos kovoje už savo tautą ir tikėjimą. Neseniai spaudoje matėme paveikslą, kaip Lietuvoje Eucharistijos Bičiuliams švenčiant 10 metų sukaktį, basas kunigas Algirdas Mocius neša kryžių į Kryžių kalną.

Šiandien ne tik tas vienas kunigas didvyriškai neša kryžių, bet sunkų priespaudos kryžių neša visa Lietuva. Jie drąsiai ir viešai, nebijodami jokių grąsinimų ir persekiojimų, šaukiasi Dievo ir Marijos globos Lietuvai ir persekiojamai Bažnyčiai. Mes čia būdami laisvėje galime padėti jiems nešti tą kryžių savo darbais ir malda, vykdydami Marijos prašymus.

Marija 1917 metais Fatimoje prašė visus žmones maldų už nusidėjėlių atsivertimą ir kiekvieno mėnesio Pirmųjų Seštadienių komunijų: "Jei mano prašymai bus vykdomi — Rusija atsivers. Jei ne — Rusija paskleis savo klaidas visame pasaulyje, sukels karus ir Bažnyčios persekiojimą.

Šįmet Maldos ir Atgailos Diena už Lietuvą bus švenčiama gegužės 11 d. sekmadienį. Prašau visus lietuvius dalyvauti Jūsų parapijos organizuotose pamaldose ir vykdyti anksčiau minėtus Marijos prašymus, kurie yra šio šimtmečio visos žmonijos išgelbėjimas.

Kun. Albertas Kontautas
Lietuvių Mėlynosios Armijos
Sąjūdžio dvasios Vadas.

CASA VERDE

Motinos Dienos Mišios bus pirmą šio mėnesio sekmadienį (gegužės 4 d.) 16:15 val. N.S. das Dores Bažnyčioje.